

התנתקות מקטאר ופירוז הרצועה: המתכון לניצחון ולהשבת החטופים

28.01.2025 | ד"ר לימור נובל | written by

לצד השמחה על חזרתם של החטופים וההכרה בחובה המוסרית להשיבם, עולה גם תסכול עמוק מהמחירים שישראל נדרשה לשלם לאחר יותר משנה של לחימה. לחימה זו, לכל הפחות, הייתה צריכה להציב את ישראל בעמדה טובה בהרבה במשא ומתן על הפסקת האש. לקראת המשא ומתן על קידום השלב השני בהסכם, ישראל צריכה להיזהר ממספר מלכודות שנובעות מחוסר הבנה של תנועת האחים המוסלמים, השורש ממנו צמח חמאס וממנו הוא יונק עד היום.

ראשית, ישראל אינה יכולה להסתמך על ערבויות או מימון של קטאר בכל הנוגע לעתיד עזה. קטאר, התומכת המרכזית באחים המוסלמים, מספקת להם תמיכה כלכלית ומדינית. בשל הקשרים האסטרטגיים של קטאר עם ארה"ב, ישראל נמצאת במלכוד דיפלומטי, שכן האמריקאים רואים בקטאר שותפה לגיטימית למאמצי התיווך. על ישראל לחשוף את המניעים הכפולים של קטאר ולשכנע את הממשל האמריקאי כי קטאר משחקת משחק מסוכן.

במקום זאת, יש לרתום את מדינות הסכמי אברהם לתהליכים מדיניים עתידיים בתמורה לשיתופי פעולה כלכליים וביטחוניים. בכך תוכל ישראל לדחוק את מעמדה של קטאר ולצמצם את השפעתה באזור. מהלך כזה גם ישרת את ערב הסעודית ואיחוד האמירויות, שמגדירות את האחים המוסלמים כארגון טרור ומזהות בהם איום ליציבות האזורית.

חמאס, כארגון טרור אסלאמי סוני, שואף להשמיד את מדינת ישראל, לשלול את זכות ההגדרה העצמית של העם היהודי ולהציג את הציונות כאויב האנושות. במסגרת "תקיה" ¹ התחזות המותרת לפי פרשנות האסלאם של האחים המוסלמים ² חמאס עשוי להציג נכונות מזויפת לפתרונות זמניים תוך ניצול ההזדמנות להתעצמות צבאית. כך למשל, ייתכן שחמאס יסכים לחלופה שלטונית שתאפשר לו לשמר את כוחו מאחורי הקלעים.

במקביל, ישראל חייבת להתנגד לכל תרחיש שמשאיר בעזה תשתית חמאסית צבאית או מדינית. הדרך היחידה להבטיח זאת היא פירוז הרצועה באמצעות צה"ל. הצעד הראשון בהחלפת השלטון בעזה חייב לכלול ממשל צבאי ישראלי לתקופה מוגבלת. בתום שלב זה, חמאס לא יוכל לשלוט בעזה, והכוח היחיד שיוכל לפרז את הרצועה יהיה צה"ל. במקביל, ישראל יכולה להציע פתרונות יצירתיים לשלטון עתידי בעזה, כמו מודל האמירויות או תוכניות להגירה מרצון של תושבי הרצועה.

השלב השני בהסכם הפסקת האש יעמיד את ישראל בפני אתגרים רבים, אך גם ייצור הזדמנויות לקידום אינטרסים אסטרטגיים. בין היתר, ניתן יהיה לבלום את האחים המוסלמים בגבולות ישראל ובמזרח התיכון, להרחיב את הסכמי אברהם, ולהמשיך במאבק נגד הציר השיעי בראשות

איראן, שאיומו טרם הוסר.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 27.01.2025.

****הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.****